

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

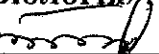
УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми
«Медицина», професор

Ігор КАЙДАШЕВ

Гарант освітньо-наукової програми
«Стоматологія», професор

Ірина ТКАЧЕНКО

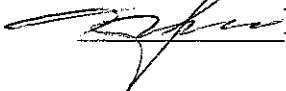
Гарант освітньо-наукової програми
«Педіатрія», професор

Валерій ПОХИЛЬКО

Гарант освітньо-наукової програми
«Громадське здоров'я», професор

Ірина ГОЛОВАНОВА

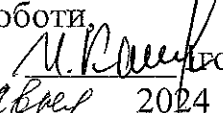
Гарант освітньо-наукової програми
«Біологія», професор

Сергій БІЛАШ

Заслухано на засіданні Вченої ради
ПДМУ

«26» серпня 2024 року,
протокол № 9

Секретар Вченої ради, доцент

Валентина ФІЛАНОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти з
наукової роботи,
професор
Ігор КАЙДАШЕВ
«26» серпня 2024 року

СИЛАБУС

освітнього компонента

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

для здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-науковими програмами «Медицина»,
«Стоматологія», «Педіатрія», «Громадське здоров'я», «Біологія»

СИЛАБУС

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Історія української державності

Освітньо-наукові програми	<p>«Медицина» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_medicine/files/diy3L6Cm9GJDkRwjkgirI9CWuCIKjQKmdqVzmkBZ.pdf),</p> <p>«Стоматологія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/Ocz2XQUI62aPJh10JR2WoxVkc1YcdyArHIUh5dKU.pdf),</p> <p>«Педіатрія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_pediatrics/files/t3a0LrEniDiBzOe2CclgEtuqY1G9ZIzoWaGaoTRf.pdf), «Громадське здоров'я» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_public_health/files/8INlz4CrbX2OMkM96TJskyHqntkqOGVh4dw7dL98.pdf),</p> <p>«Біологія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_biology/files/DYJ7ecreHMYPqdv9nqbKmp8b53H8TniOfVRABsM5.pdf)</p>
Галузі знань	22 – Охорона здоров'я, 09 – Біологія
Спеціальності	222 – Медицина, 221 – Стоматологія, 228 – Педіатрія, 229 – Громадське здоров'я, 091 – Біологія та біохімія
Курс	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3 / 90
Мова викладання	Українська
Предмет вивчення	Складний процес історії формування та розвитку багатомільйонного українського народу, його діяльності в соціально-економічній, суспільно-політичній та культурній сферах з найдавніших часів до сьогодення.
Мета	Формування у здобувачів наукового історичного мислення на основі теоретичних знань, а також поглиблення ключових

	компетентностей, що стосуються історичного процесу державотворення та становлення української державності.
Зв'язок з іншими компонентами	«Історія української державності» як курс загальнонаукової підготовки пов'язаний з багатьма дисциплінами, що викладаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти циклу, зокрема: історією та філософією науки, педагогікою та психологією вищої освіти та психологією спілкування, іншими.
Форми навчання	Очна (денна, вечірня), заочна, поза аспірантурою.
Результати навчання	<p>Забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:</p> <p>ПРН 1. Застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування. Демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема.</p> <p>ПРН 2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо. Виявляти невирішені проблеми у предметній області медицини та визначати шляхи їх вирішення.</p> <p>ПРН 3. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі медицини.</p> <p>ПРН 4. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів. Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди.</p> <p>ПРН 5. Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди. Організувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток.</p> <p>ПРН 6. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.</p> <p>ПРН 7. Використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами, дотримуватися наукової етики. Демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.</p>
Види занять	Лекційні та семінарські заняття, самостійна робота.
Структура дисципліни	Освітній компонент складається із лекційних та практичних занять, на яких будуть висвітлені основні етапи, події та постаті, що формували українську державність; проаналізовані ключові

	концепції, теорії та методології дослідження історії української державності; розвинуті навички роботи з історичними джерелами, аналіз та інтерпретація інформації.			
Методи навчання	Проблемне навчання; дослідницьке навчання; лекція; семінарське заняття; розповідь-пояснення; самостійна робота під керівництвом викладача; самостійна домашня робота; перегляд навчальних відео; наочні методи (ілюстрації, демонстрації); підготовка рефератів; опитування думок здобувачів; дискусії; дебати; мозковий штурм; робота в групах; індивідуальне і групове консультування; відеозаписи лекцій і семінарських занять; бліц-опитування; спостереження і систематизація фактів; самостійне вивчення проблеми в науковій літературі; складання планів, конспектів.			
Форми та методи оцінювання	Поточне, тематичне, семестрове оцінювання, залік.			
Система оцінювання	Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. У змістовий модуль I (ЗМ1) входять теми 1 - 3, у змістовий модуль II (ЗМ2) – 4-5. <i>Оцінювання за формами контролю:</i>			
		Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Підсумкова оцінка
	<i>Мінімум</i>	61	61	122
	Максимум	100	100	200
	Для здобувачів ступеня доктора філософії, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж <i>критично-розрахунковий мінімум – 122 бали</i> , для одержання іспиту обов'язково <i>перескладання поточного контролю та/або індивідуальної самостійної роботи.</i> При цьому, кількість балів: Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою <i>При цьому, кількість балів:</i> 0-79 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни; 80-118 відповідає оцінці «незадовільно»; 122-128 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»); 130-138 відповідає оцінці «задовільно»; 140-158 відповідає оцінці «добре»; 160-178 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»); 180-200 відповідає оцінці «відмінно».			
	Шкала відповідності:			
	За 200 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою	
	A	180-200	5	відмінно
	B	160-178	4	добре

	C	140-158		
	D	130-138	3	задовільно
	E	122-128		
	F_x	80-118	2	не задовільно
	F	0-79	2	не задовільно (без права перездачі)

Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення

Вивчення освітнього компоненту, окрім іншого, забезпечується з допомогою системи дистанційного навчання Полтавського державного медичного університету (режим доступу: <https://moodle.pdmu.edu.ua/>).

Інформаційна підтримка здобувачів під час вивчення дисципліни забезпечується наступним:

- відкритим доступом до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, Science Direct;
- доступом до ліцензійного програмного забезпечення Strikerplagiarism для перевірки всіх видів навчальних робіт на наявність в них неправомірних запозичень;
- журналів, що входять до Переліку наукових фахових видань МОН України, що забезпечують і можливість проведення літературного пошуку, ознайомлення з методами досліджень повідних вчених ПДМУ, і можливість опублікування власних результатів наукової роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Алексеев С.В. Історія України: Короткий курс лекцій: [для студ. вузів усіх спец. та усіх форм навчання] / С. В. Алексеев [и др.] ; Донбаська держ. машинобудівна академія. – Краматорськ: ДДМА, 2007. – 228 с.
2. Аркас М.М. Історія України-Русі / Микола Аркас ; [упоряд., передм. Коваль Р. М.]. – Репр. вид. 1912 р. – Київ: Холодний Яр ; Кам'янець-Подільський: Медобори, 2013. – 424, [14] с.
3. Багацький В.В. Історія України: підручник / В. В. Багацький, Л. І. Кормич. – Вид. третє, доп. і переробл. – К.: Алерта, 2010. – 388 с.
4. Бадах Ю.Г. Історія України. Практикум: навч. посіб. / Ю. Г. Бадах ; Київ. нац. торгов.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торгов.-екон. ун-т, 2011. – 408 с.
5. Бойко О.Д. Історія України: підручник / О. Д. Бойко. – 7-ме вид., допов. – Київ: Академвидав, 2018. – 734 с.
6. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 1 : Давні часи. Середньовіччя. Нова доба / О. В. Борисова, А. О. Климов ; МОН України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. – Київ : Кондор, 2018. – 344 с.
7. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 2 : 1917 - 2017 рр. / О. В. Борисова, А. О. Климов ; М-во освіти і науки України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. – Київ : Кондор, 2018. –

463 с.

8. Бороденко О.А. Історія України: тест. завдання / О. А. Бороденко. – К.: Вид. Паливода А. В., 2008. – 128 с.
9. Гайдай Л.І. Історія України в особах, термінах, назвах і поняттях (від найдавніших часів до Хмельниччини): навч. посіб.-комент. / Л. І. Гайдай. – Луцьк: Вежа, 2000. – 435 с.
10. Гісем О.В. Історія України: опорні схеми, таблиці, коментарі / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2009. – 488 с.
11. Гісем О.В. Історія України в таблицях / О. В. Гісем [и др.]. – Х.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2007. – 478 с.
12. Грушевський М.С. Історія України з ілюстраціями і доповненнями / М. С. Грушевський ; [уклад.: Й. Й. Брояк, В. Ф. Верстюк ; пер. з рос.: Салівон К. Ф., Данилюка І. Г. ; авт. ст. В. К. Губарев]. – Донецьк: БАО, 2011. – 527 с.
13. Грушевський М.С. Історія України з ілюстраціями і доповненнями / М. С. Грушевський ; пер. з рос. К. Ф. Салівон ; уклад. Й. Й. Брояк, В. Ф. Верстюк. – Донецьк: БАО, 2009. – 527с.
14. Грушевський М.С. Історія України-Руси: геогр. та етніч. показч. / Михайло Грушевський ; [уклад.: І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак ; наук. ред. Я. Р. Дашкевич] ; Нац. акад. наук України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Канад. ін-т укр. студій Альберт. ун-ту, Центр дослідж. історії України ім. Петра Яцика. – Л.: [б. в.], 2010. – 467 с.
15. Губіна С.Л. Історія України в таблицях і схемах: основ. події, іст. док., політ. лідери, іст. факти, першоджерела: [навч. посіб.] / [Губіна Світлана Леонідівна]. – Вид. 3-тє, допов. – Харків: Торсінг плюс, 2014. – 93, [3] с.
16. Гудзь В. Історія України: підручник для студ. вищ. навч. закладів / В. Гудзь. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: Слово, 2008. – 672 с.
17. Добров П.В. Історія України: курс лекцій і структурно-логічні схеми / Добров П. В., Єсіп І. М. – [Донецьк]: [Вебер, Донец. філ.], [2009]. – 472 с.
18. Довжук І.В. Історія України: імена, події, факти (XX століття): навч. посіб. / І. В. Довжук ; Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ: Видавництво СНУ ім. В.Даля, 2002. – 231 с.
19. Дорошко, М. Історія України : знакові події та особистості / Микола Дорошко. – Київ : ТОВ «ОСНОВА-ПРИНТ ПЛЮС», 2021. – 472 с.
20. Єрмолаєв, В. М. Історія держави і права України : підручник / В.М. Єрмолаєв. – Харків : Право, 2021. – 472 с.
21. Заруба В.М. Історія України (з найдавніших часів до сьогодення): навч. посіб. для абітурієнтів / В. М. Заруба, Р. Ю. Васковський ; Юридична академія МВС України. Кафедра теорії та

- історії держави і права. – Д.: Ліра ЛТД, 2005.
22. Земерова Т.Ю. Історія України. Основні події історії України. Політичний, економічний і культурний розвиток. Хронологічна таблиця: [посібник] / Т.Ю. Земерова, І. М. Скирда. – Х.: Співак В. Л.: Весна, 2014. – 511 с.
23. Іванченко, Р. П. Історія без міфів : бесіди з історії української державності : навч. посіб. для ВНЗ / Раїса Іванченко. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2014. – 624 с.
24. Історія України: довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Казка, 2010. – 736 с.
25. Історія України: курс лекцій / [В. М. Щербатюк та ін.]; за ред. д-ра іст. наук В. М. Щербатюка ; Нац. акад. внутр. справ. – Київ: Фенікс, 2014. – 375 с.
26. Історія України: навч. посібник / М. В. Борисенко [та ін.]. – К.: Ніка-Центр, 2007. – 184 с.
27. Історія України: підручник / Г.Д. Казьмирчук [та ін.]; наук. ред. Г.Д. Казьмирчук ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: Логос, 2010. – 648 с.
28. Історія України в особах. Козаччина: [нариси] / [Горобець В. М. та ін.]. – К.: Україна, 2013. – 301 с.
29. Історія України від давнини до сучасності: навч. посіб. / Департамент освіти і науки Львів. облдержадмін., Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, КЗ ЛОР «Львів. обл. Мала акад. наук учнів. молоді»; [уклад.]: Зоя Баран, Надія Кокотко, Роман Тарнавський. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 102 с.
30. Історія України з найдавніших часів до наших днів: практикум для студ. неспец. ф-тів: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / упоряд. С.В. Герегова [та ін.]; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – 2-е вид., доп. – Чернівці: Наші книги, 2007. – 264 с.
31. Історія України та її державності / Л. Є. Дещинський [та ін.]. – Вид. 4-те, переробл. і доп. – Л.: Бескид Біт, 2008. – 444 с.
32. Історія України та її державності: курс лекцій: навч. посіб. для студ. і викладачів вищих навч. закл. / Л. Є. Дещинський [та ін.]; наук. ред. Л.Є. Дещинський ; Національний ун-т «Львівська політехніка». – Вид. 5-те, перероб. і допов. – Л.: [б.в.], 2009. – 474 с.
33. Історія України та її державності: навч. посібник для студ. і викладачів вищих навч. закл. / Л. Є. Дещинський [та ін.]; наук. ред. Л. Є. Дещинський ; Науково-методичний центр вищої освіти Міністерства освіти і науки України. – 3. вид., перероб. і доп. – Л.: Бескид Біт, 2005. – 368 с.
34. Історія України у питаннях та відповідях: навч. посіб. з підготов. до модул. контролю знань студ. неіст. фаху / В. І. Масальський [та ін.]. – Донецьк: Донеччина, 2009. – 399 с.
35. Історія України. Джерельний літопис / за ред. В. І. Червінського та М.І. Обушного ; [упоряд.: В. І. Червінський та ін.]. – 2-ге вид.,

- випр. й допов. – К.: КВІЦ, 2012. – 831 с.
36. Історія України. Комплексний довідник + профільний рівень / [уклад.: Воропаєва В. В. та ін.]. – Видю 5-те, допов. та перероб. – Харків: Весна: Співак В. Л., 2014. – 703 с.
37. Історія української державності: практикум: [Навчальний посібник] / В.О. Хвіст. – К.: ЦП «Компринт», 2017. – 520 с.
38. Каденюк О.С. Історія України: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Каденюк О. С. – К.: Кондор, 2008. – 407 с.
39. Каденюк О.С. Історія України: навч. посіб. для студ. неіст. спец. вищ. навч. закл. освіти / О. С. Каденюк. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. – 396 с.
40. Казьмирчук М.Г. Історія України: підруч. для вищ. навч. закл. / М.Г. Казьмирчук ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Кафедра української історії та етнополітики. – К.: Видавець Цимбаленко Є.С., 2009. – 184 с.
41. Кармалюк С.П. Історія України: хрестоматія для студ. вищ. закл. освіти, неіст. спец. / С. П. Кармалюк, М. М. Сайко. – Чернівці: Технодрук, 2009. – 464 с.
42. Комова О.С. Історія України: тематичні текстові завдання / О. С. Комова, І.М. Лебедева. – К.: Країна мрій, 2008. – 200 с.
43. Коцур В. П. Історія України в датах / В. П. Коцур [и др.]. – Переяслав-Хмельницький; Чернівці: Книги-XXI, 2007. – 144 с.
44. Кравченко Н.Б. Аграрне підприємництво в Україні: історичний аспект (кн.80-х - сер. 90-х рр. ХХ століття). - К: НУБіП, 2016. 224 с.
45. Кравченко Н.Б. Гібридна війна Росії проти України (1991-2021рр.). - К.: НУБіП, 2022. 158 с.
46. Кузнець Т.В. Історія України ХІХ століття: навч. посіб. / Кузнець Т.В. – Умань: [Жовтий], 2011. – 354 с.
47. Лазарович М.В. Історія України: навч. посіб. / М. В. Лазарович. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2011. – 686 с.
48. Литвин В.М. Історія України: підручник / В. М. Литвин. – К.: Наукова думка, 2006. – 728 с.
49. Литвин В.М. Історія України: підручник / Володимир Литвин ; [відп. ред. В. А. Смолій] ; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. – К.: Наукова думка, 2013. – 989 с. 83
50. Литвин В.М. Історія України: підручник / Володимир Литвин. – 7-е допов. вид. – К.: Наукова думка, 2012. – 855 с.
51. Мицик Ю.А. Історія України: навч. посіб. / Юрій Мицик, Олег Бажан. – Київ: Кліо, 2015. – 677 с.
52. Нартов В. В. Історія України з давніх-давен до сьогодення / В. В. Нартов. – Х.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2007. – 352 с.
53. Олійник С.В. Історія України: конспект лекцій для студ. неіст. ф-тів вищ. навч. закл. України / С. В. Олійник, С. А. Сидорук ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський: Абетка: Сисин О. В., 2012. – 171 с.

54. Офіцинський Р. А. Історія УПА / Роман Офіцинський ; [худ.-оформ. Є.В. Вдовиченко]. – Харків : Орбіта, 2021. – 127 с.
55. Палій О.А. Історія України: [посібник] / Олександр Палій. – Вид. 2-ге, допов. – Київ: К.І.С, 2015. – 594 с.
56. Пасічник М. С. Історія України та її державності: конспект лекцій / М.С. Пасічник, С. М. Пасічник, О. М. Василюшин ; Укр. акад. друкарства. – Вид. 2-ге, допов. – Львів: Укр. акад. друкарства, 2011. – 759 с.
57. Подільський М.М. Історія України 1990–2012 рр. (Руїна – чи не втрачена надія) / Мирослав Подільський. – К.: Сталь, 2013. – 312 с.
58. Полянський О.А. Історія України: навч. посіб. для семінар. занять / Олег Полянський, Руслана Труба. – Л.: ЛДУФК, 2011. – 467 с.
59. Полянський О.А. Історія України: проблеми методології та методики / Олег Полянський ; [уклад. Р. І. Труба]. – Т.: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 127 с.
60. Понипаляк, А. Останній командир УПА. Життя і боротьба Василя Кука / Аліна Понипаляк. – Київ : Наш формат, 2021. – 256 с.
61. Посівнич, М. Життя і діяльність Степана Бандери : документи і матеріали / ред. і упоряд. М. Посівнич ; МБУ «Центр Національного Відродження» ; Координаційна рада вшанування пам'яті лицарів ОУН і УПА. – Тернопіль : Астон, 2018. – 642 с.
62. Реєнт О. П.. Історія України у схемах і таблицях: навч. посіб. для вузів і шкіл / О. П. Реєнт, В. М. Шевченко. – К.: Інститут історії України НАН України, 2005. – 162 с.
63. Рибак І.В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: навч. посібник-коментар для студ. вищих навч. закл. / І.В. Рибак, А. Ю. Матвеев. – 2. вид., доп. – Хмельницький: ТОВ НВП «Еврика», 2004. – 200 с.
64. Стьопін А.О. Історія України. Конспект лекцій: навч. посіб. / А.О. Стьопін. – О.: Астропринт, 2007. – 160 с.
65. Сулько В. С. Історія України: навч. посіб. / В. С. Сулько ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Каф. історії України. – Рівне: О. Зень [вид.], 2011. – 543 с.
66. Чуткий А. І. Історія України: навчальний посібник: у 2 кн. / А. І. Чуткий. – Кн. 1: Давня та нова історія України. – Ніжин: Видавництво НДУ, 2007. – 311 с.
67. Чуткий А. І. Історія України: навчальний посібник: у 2 кн. / А. І. Чуткий. – Кн. 2: Новітня історія України. – Ніжин: Видавництво НДУ, 2007. – 239 с.
68. Чуткий А.І. Історія України: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / А.І. Чуткий ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К.: МАУП, 2006. – 352 с.

Додаткова:

1. Алексеев Ю.М., Кульчицький С.В., Слюсаренко А.Г. Україна на зламі історичних епох (Державотворчий процес 1985-1999 рр.). – К.:

- ЕксОб, 2000. – 2095 с.
2. Багалій Д.І. Історія Слобідської України. – Харків: Дельта, 1993. – 256 с.
 3. Баран В.Д., Козак Д.Н., Терпиловський Р.В. Походження слов'ян. – К.: Наук. думка, 1991. – 144 с.
 4. Беретинський В. Військова організація основних українських державних формувань. – К., 1995. – 18 с.
 5. Брайчевський М.Ю. Утвердження християнства на Русі. – К.: Наук. думка, 1989. – 296 с.
 6. Василенко Г. Велика Скіфія. – К.: Знання, 1991.
 7. Відейко М. Трипільська цивілізація. – К.: Академперіодика, 2003. – 184 с.
 8. Володарі гетьманської булави. – К.: Варта, 1995. – 560 с.
 9. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. – К.: Вища шк., 1994. – 539 с.
 10. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. – К.: Наук. думка, 1991.
 11. Гунчак Т. Україна: нариси політичної історії. Перша половина ХХ століття. – К.: Либідь, 1993. – 287 с.
 12. Іванова Л.Г., Іванченко Р.П. Громадівський рух 60-х рр. ХІХ ст. в Україні: проблеми, ідеологія. – К.: МЛПІ, 1999. – 128 с.
 13. Ісаєвич Я.Д., Братства та їх роль у розвитку української культури ХVІ – ХVІІІ ст. – К.: Наук. думка, 1996. – 251 с.
 14. Історія українського війська / І. Крип'якевич, Б. Гнатівич, З. Стефанов, О. Думін, С. Шрамченко. У 3-х Ч. – Львів: Видання Івана Тиктора, 1993. – Ч. 1. – 288 с.
 15. Історія українського війська / І. Крип'якевич, Б. Гнатівич, З. Стефанов, О. Думін, С. Шрамченко. У 3-х Ч. – Львів: Видання Івана Тиктора, 1993. – Ч. 2, 3. – 575 с.
 16. Історія України в особах ІХ – ХVІІІ ст. – К.: Україна, 1993. – 396 с.
 17. Історія України в особах ХІХ – ХХ ст. – К.: Україна, 1995. – 479 с.
 18. Касьянов Г., Даниленко В. Сталінізм і українська інтелігенція. – К.: Либідь, 1991. – 342 с.
 19. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні. – Львів: Наукове товариство імені Т. Шевченка, 1993. – 659 с.
 20. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. – К.: Наук. думка, 1984. – 174 с.
 21. Куліш А. Голодомор 1921-1923 рр. в Русі-Україні як продовження етнічної війни 1917-1921 рр. – Харків: Просвіта, 2003. – 121 с.
 22. Липинський В. Релігія і церква в історії України. – Львів: Рада, 1995. – 96 с.
 23. Литвин В. Україна: досвід та проблеми державотворення (90-ті роки ХХ ст.). – К.: Наук. думка, 2001. – 560 с.

24. Лукашевич Л.М. Україна: історико-економічний огляд. Монографія. – К.: МАУП, 1997. – 208 с.
25. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів: Світ, 1995. – 246 с.
26. Мицик Ю. Джерела з історії національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття. – Дніпропетровськ: Дніпро, 1996. – 262 с.
27. Павко А.І. Політичні партії, організації в Україні: кінець XIX – початок XX століття; зародження, еволюція, діяльність, історична доля. – К.: Знання, 2001. – 112 с.
28. Петров В. Походження українського народу. – К.: Фенікс, 1992. – 192 с.
29. Полонська-Василенко Н. Історія України. У 2-х т. – Т. 1. – 675 с.; Т. 2. – 608 с. – К.: Либідь, 1995.
30. Реєнт О. Павло Скоропадський. – К.: Альтернативи, 2003. – 304 с.
31. Солдатенков В.Ф. Українська революція: концепція та історіографія (1918- 1920 рр.). – К.: Просвіта, 1999. – 508 с.
32. Толочко П.П. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996. – 360 с.
33. Трубайчук А. Друга світова війна. – К.: Наук. думка, 1995. – 192 с.
34. Україна у глобальному світі: колективна монографія. За заг. ред. Карпова В.В. Рига: Baltija Publishing. 2020. 258с.
35. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. – У 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.
36. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. – У 3-х томах. – Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.
37. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. – У 3-х томах. – Т. 3. – К.: Наукова думка, 1993. – 560 с. 13.

Інформаційні ресурси

1. www.litopys.org.ua Ізборник
2. www.history.org.ua Інститут історії України НАН України
3. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
4. <https://www.ianau.org.ua/> Інститут археології НАН України
5. <https://web.archive.org/web> Указ Президента України №423/2021 «Про День Української Державності»
6. <https://uk.wikipedia.org/wiki> День Української Державності
7. <https://www.youtube.com/watch?v=AaRbgs8CeZ0> Святкування Дня Української Державності у День Хрещення Київської Русі
8. <http://www.golos.com.ua/article/314085> Українська державність: поняття, основні ознаки, символи, атрибути, витоки та етапи становлення
9. <https://mltk.co.ua/stanovlennia-ukrains-koi-derzhavnosti/> Становлення української державності
10. <https://burshtyn-rada.if.gov.ua> Історична довідка про етапи

	<p>українського державотворення</p> <p>11. https://armyinform.com.ua Заснування держави Україна Великим князем і гетьманом Богданом Хмельницьким</p> <p>12. https://www.radiosvoboda.org/a/30548065.html Період княжої України-Русі. Чию історію популяризує заповідник «Софія Київська»?</p> <p>13. https://mtt.in.ua/ist-ukr_1991-2010_derzhavotvorchy-protsey/ Початок державотворчих процесів у незалежній Україні</p> <p>14. https://uahistory.co/book/ukrzno/165.html Державотворчі процеси в Україні в умовах незалежності</p> <p>15. https://vlp.com.ua/node/4098 Історія України та її державності. Курс лекцій</p> <p>16. https://www.radiosvoboda.org 30 подій, що сформували і зміцнили Незалежність України</p> <p>17. https://nv.ua/ukr/project/istoria-100-vydayushchikhsya-1-40004783.html 100 видатних особистостей в історії України</p> <p>18. https://pidru4niki.com/1348010443231/pravo/derzhavnist_kiyivskoyi_rusi Формування державності у східних слов'ян. Виникнення Давньоруської держави</p> <p>19. http://litopys.org.ua/pivtorak/pivt06.htm Київська Русь – ранньоукраїнська держава</p> <p>20. http://history.org.ua/LiberUA/Book/kn_sl/1.pdf Виникнення й еволюція державності</p> <p>21. https://arm.nai.au.kiev.ua/books/history/material/navmat/tema_1/leksi_a.html Україна від найдавніших часів до другої половини XVII ст.</p> <p>22. https://armyinform.com.ua Як московія привласнила собі історію Київської Русі</p> <p>23. https://dyvys.info/2022/05/07/chomu-ruski-ne-rosiyanu-a-kyuivska-rus-ne-rosiya/ Чому руські – не росіяни, а Київська Русь – не росія</p> <p>24. https://localhistory.org.ua Чому саме Україна – справжня спадкоємиця Русі</p> <p>25. https://www.youtube.com/watch?v=Ox27K6CYjYA Уроки історії: Історія української державності.</p>
<p>Політика дисципліни</p>	<p><u>Обов'язки осіб, які навчаються в Університеті:</u> Особи, які навчаються в Університеті, зобов'язані:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дотримуватися вимог законодавства, Статуту та правил його внутрішнього розпорядку; 2) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями; 3) виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання. <p><u>Відвідування занять:</u> аспіранти очної (вечірньої) форми навчання зобов'язані відвідати не</p>

	<p>менше, як 50 % від загального обсягу аудиторних занять, аспіранти заочної форми навчання – не менше 20 %.</p> <p><u>Визнання і перезарахування результатів навчання:</u> Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на дану дисципліну, забезпечуючи, таким чином, формування своєї індивідуальної освітньої траєкторії. Визнанню підлягають результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі.</p> <p><u>Дотримання академічної доброчесності</u> здобувачами під час вивчення дисципліни передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролів; • посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; • надання достовірної інформації по результати навчання; • дотримання норм законодавства про авторське право.
Викладач	<p><i>Каюн Вікторія Олександрівна</i> – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри філософії та суспільних наук https://philosophy.pdmu.edu.ua/team</p>
Розробник	<p><i>Каюн Вікторія Олександрівна</i></p>
Контакти	<p>Кафедра філософії та суспільних наук Адреса: 36011, м. Полтава, вул. Шевченка, 23. philosophy@pdmu.edu.ua</p>